

Social- og Ældreministeriet

Ansøgning om frisættelse

Dato: 24. marts 2022

Ansøgning om frisættelse fra servicelovens bestemmelser vedrørende hjælpemidler

Sagsbehandler: vpjgf

Aftalen om velfærdsaftaler på ældreområdet dateret den 17. december 2020 og Lov om Velfærdsaftaler §4 beskriver, at aftalekommunerne på ældreområdet kan rejse konkrete ønsker om yderligere frihedsgrader ud over de lovbestemmelser, der gives mulighed for frisættelse fra i Lov om Velfærdsaftaler.

Direkte tlf.: 41 71 96 21

Direkte e-mail: jgf@viborg.dk

Side 1 af 6

Viborg kommune henvender sig i forlængelse heraf med et ønske om yderligere frihedsgrader på hjælpemiddelområdet.

Viborg Kommune finder, at den nuværende lovgivning på hjælpemiddelområdet er for afgrænset, set i forhold til hvordan anvendelsen af hjælpemidler kan bidrage til højere livskvalitet og selvhjulpethed hos borgerne.

Viborg Kommune ønsker med ansøgningen at afprøve nye måder, hvorpå vi kan yde støtte til standard hjælpemidler (f.eks. gribetang, rollator, badebænk). Herunder at udvide handlerummet for medarbejderne og flytte beslutningen om, hvorvidt borgerne kan få udleveret et hjælpemiddel ud til de medarbejdere, som er tættest på borgerne.

Nedenfor uddybes de konkrete paragraffer, som der søges frisættelse fra samt formålet med frisættelsen.

Målgruppen for frisættelsen vil være de borgere i Viborg Kommune, som er omfattet af velfærdsaftalen.

Viborg Kommune vil i forbindelse med frisættelsen sikre:

- At borgerne fortsat får den hjælp, som de har brug for
- At der fortsat sker en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov
- At der ikke vil være borgere, som stilles ringere som følge af frisættelsen

Viborg Kommune søger om frisættelse i den resterende velfærdsaftale-periode.

På baggrund af frisættelsen forventer Viborg Kommune:

- At borgerne vil opleve kortere sagsbehandlingstid
- At medarbejdere skal dokumentere mindre
- Mindre bureaukrati i forbindelse med sagsbehandling

- At hjælpen til borgerne kan igangsættes hurtigere
- At personalet i højere grad kan fokusere på
  - borgers ønsker og drømme
  - borgers mulighed for at klare sig selv
  - borgers livskvalitet
  - hvor ofte en borger skal anvende et hjælpemiddel
- At personalet tæt på borgeren kan træffe flere beslutninger

Formålet med frisættelsen konkretiseret i tabellen nedenfor. Forsøgene vil blive evalueret ud fra følgende parametre:

- Borgertilfredshed og livskvalitet, f.eks. gennem leveringstid på hjælpemidler
- Økonomi
- Medarbejdertilfredshed

Uddybning

Viborg Kommune ønsker at blive frisat fra følgende paragraffer på hjælpemiddelområdet: §112, §113b stk. 1 og Stk. 2, §112a, §113a

Langeland Kommune er allerede frisat fra nogle af de samme paragraffer. Viborg Kommune ansøger dog om frisættelse fra yderligere paragraffer, men søger ikke om frisættelse fra §§ 113 og 116.

Viborg Kommune ønsker frisættelse fra:

Service-loven §112 stk. 1

Der kan ydes støtte til hjælpemidler til personer med en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet:

1. *i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne,*
2. *i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse i hjemmet eller*
3. *er nødvendigt for, at den pågældende kan udøve et erhverv.*

Begrundelsen for ansøgningen er at undersøgelse og vurdering af varighed og væsentlighed af afhjælpning og lettelse er uforholdsmæssigt tidskrævende.

Ønsket om frisættelse sker derfor ud fra den samme argumentation som Langeland Kommune.

Service-loven §112a

Digitale, mundtlige eller skriftlige ansøgninger.

Viborg Kommune ønsker frisættelse fra kravet om:

- at alle typer ansøgninger om hjælpemidler skal indgives af borgeren
- at borgeren skal anvende digitale løsninger
- at ansøgninger skal indgives mundtlig eller skriftligt

Baggrunden for ansøgningen er, at det er bureaukratisk og tidskrævende, at vi skal bede borgerne om at sende en ansøgning i forhold til alle typer hjælpemidler. Vi kommunikerer i mange tilfælde med hjemmeplejen, hospital, bandagist m.fl. om borgers behov for hjælpemidler. Fagpersonerne drøfter behovet for hjælpemiddel og fremskaffer ofte hjælpemidlet efter aftale med borger.

Serviceoven §113a

Mulighed for at træffe afgørelse alene på baggrund af den modtagne ansøgning i enkle og entydige sager om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder.

Viborg Kommune søger om frisættelse fra:

- at vi skal modtage en ansøgning i enkle og entydige sager om støtte til hjælpemidler
- at der skal foreligge dokumentation for eller en erklæring på tro og love om rigtigheden af oplysningerne i ansøgningen

Begrundelsen for ansøgningen er den samme som under §112a. Det er både bureaukratisk og tidskrævende, at der skal foreligge dokumentation for rigtigheden af oplysningerne.

Serviceoven §113b stk. 1 og stk. 2

§113b stk. 1 Der kan yde støtte til hjælpemidler eller forbrugsgoder i en tidsbegrænset periode til personer med midlertidigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, hvis betingelserne for støtte i § 112, stk. 1, eller § 113, stk. 1, i øvrigt er opfyldt.

Støtten ydes i alle tilfælde som naturalhjælp uden egenbetaling for borgeren.

Stk. 2. Der kan alene ydes støtte efter stk. 1 til det pågældende hjælpemiddel eller forbrugsgode én gang inden for samme tidsbegrænsede periode.

Viborg Kommune søger om frisættelse da undersøgelse og vurdering af varighed og væsentlighed af afhjælpning og lettelse er uforholdsmæssigt tidskrævende. Formålet med ansøgningen er derfor det samme som ansøgningen ift. § 112, stk. 1.

Desuden ønskes frisætning fra, at der kun kan ydes støtte til det pågældende hjælpemiddel/forbrugsgode én gang inden for samme tidsbegrænsede periode. Dette begrundes i, at der i nogle tilfælde er borgere, der ønsker f.eks. en rollator til indebrug og en til udebrug. Dette er ikke en mulighed i dag.

Nogle gange ønsker en borger en rollator til udebrug og til indebrug. I dag siger vi nej til det. Det kunne være fint at have mulighed for at sige ja.

Ansøgning om frisættelse for regler for håndtering af småhjælpemidler

Viborg Kommune ønsker desuden frisættelse til at betragte en række almindelige (små-)hjælpemidler som "basisinventar", som hjemmeplejen, trænende terapeuter og visitatorer frit kan udlåne fra uden at betragte udlånet som en afgørelse.

Ansøgningen omfatter eksempelvis følgende hjælpemidler:

- hjælpemidler til personlig pleje, toiletbesøg og bad (f.eks. forlængerarm til kam, badebænk, etc.)
- ganghjælpemidler (f.eks. rollator, albuestok, etc.)
- hjælpemidler til huslige aktiviteter og deltagelse (f.eks. ergonomiske spiseredskaber)

Viborg Kommune anmoder ministeriet om at vurdere, om der er behov for frisættelse fra forvaltningsloven og/eller offentlighedsloven.

Uddybning

Viborg Kommune ønsker frisættelse fra at behandle samtlige typer hjælpemidler efter serviceloven §112 og dermed som afgørelsessager, hvor de almindelige sagsbehandlingsregler er gældende.

Det er bureaukratisk og langt fra smidigt og effektivt, at en gribetang til 100 kr. skal behandles efter de samme sagsbehandlingsregler, som en elektrisk kørestol til 150.000 kr.

Desuden er der en lang række standard hjælpemidler, som er almindelig anvendte i den kommunale hjemmepleje, og som Viborg Kommune i forvejen yder støtte til i stort set alle tilfælde.

Viborg Kommune ønsker derfor at betragte en del af det kommunale hjælpemiddeldepot på samme måde som det kommunale sygeplejedespot, som er reguleret efter Vejledningen om hjemmesygepleje nr. 102 af 11/12/2006.

I afsnittet heri under "Plejhjælpemidler" står beskrevet:

"Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der i forbindelse med opgavevaretagelsen i hjemmesygeplejen er adgang til almindeligt anvendte plejhjælpemidler, herunder sygeplejeartikler, således at nødvendig sygepleje og behandling umiddelbart kan iværksættes.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at plejhjælpemidlerne er af en sådan standard, at hjemmesygepleje kan tilrettelægges og gennemføres med størst mulig patientsikkerhed."

Med udgangspunkt i ovenstående ønsker Viborg Kommune at udlevere de mest anvendte hjælpemidler i den kommunale hjemmepleje på samme vis.

Viborg Kommune foreslår, at dette kan foregå efter denne rammeaftale:

Hjælpemidler

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der i forbindelse med opgavevaretagelsen i den kommunale hjemmepleje er adgang til at udlåne almindelig anvendte hjælpemidler, således at borgere med en nedsat funktionsevne får mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt og i størst mulig grad at være uafhængig af andres bistand i dagligdagen.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at hjælpemidlerne er af en sådan standard, at de bedst mulig kan afhjælpe følgerne af forskellige grader af nedsatte funktionsevner, og at sortimentet af hjælpemidler er så bredt, at det er muligt at lette de mest almindelige daglige gøremål.

Ansøgningen omfatter eksempelvis følgende hjælpemidler:

- hjælpemidler til personlig pleje, toiletbesøg og bad
- ganghjælpemidler
- hjælpemidler til huslige aktiviteter og deltagelse

Ansøgningen omfatter produkter som i forvejen er standard hyldevarer på kommunens hjælpemiddeldepot. Dvs. hjælpemidler som ikke er individuelt fremstillet. Viborg Kommune vil sikre, at borgeren fortsat har mulighed for at benytte sig af frit valgs-lovgivningen i forhold til valg af hjælpemidler.

Frisættelsen vedrører alle borgere i kommunen med behov for hjælpemidler, uanset om borgeren får anden hjælp fra kommunen. Borgeren vil fortsat modtage råd, vejledning og instruktion i anvendelsen.

Viborg Kommune forventer at borgerne vil opleve, at frisættelsen vil betyde, at borgerne får udleveret hjælpemidler endnu hurtigere end i dag. Beslutningerne vil blive taget tættere på borgeren, hvor medarbejderen i hjemmet kan afdække behovet og sammen med borgeren vælge produktet. Viborg Kommune vil følge den økonomiske udvikling ift. forbruget af hjælpemidler, samt på baggrund af dialog med borgere og medarbejdere vurdere borgernes tilfredshed og om de anvender det udleverede udstyr.

Ansøgning om frisættelse for regler om håndteringen af særlige hjælpemidler

Viborg Kommune ønsker desuden frisættelse til at betragte en række særlige hjælpemidler som sygeplejeartikler, som hjemmesygeplejen frit kan udlevere til borgere med diabetes, kontinens, stomi og kronisk venøs insufficiens. Dette uden at betragte udlånet som en afgørelse.

Viborg Kommune anmoder ministeriet om at vurdere, om der er behov for frisættelse fra forvaltningsloven og/eller offentlighedsloven i forbindelse.

Uddybning

Viborg Kommune ønsker frisættelse for at behandle en række særlige typer hjælpemidler efter serviceloven §112 og dermed som afgørelsessager, hvor de almindelige sagsbehandlingsregler er gældende.

Det er bureaukratisk og langt fra smidigt og effektivt med en administrativ myndighed på den type opgaver. Opgaven kalder på tværgående og sundhedsfaglige kompetencer, og ved at betragte de særlige hjælpemidler, som sygeplejefaglige artikler vil borgerne opleve et langt mere sammenhængende tværsektorielt forløb i overgangen fra hospital til kommune.

I Viborg Kommune har vi sygeplejersker med en særlig viden og erfaring med diabetes, kompressionsbehandling, kontinens og stomi. Hjælpemidlerne er almindelig anvendte i den kommunale hjemmesygepleje, og forefindes på det kommunale sygeplejedespot.

Viborg Kommune yder støtte til produkterne i stort set alle tilfælde. Borgerne får en løbende bevilling og deres bevilling registreres i et webbestillingssystem hos leverandøren. Borgerne bestiller selv flere produkter på webbestillingssystemet og produkterne leveres direkte til borgerne.

Viborg Kommune ønsker at betragte hjælpemidlerne som sygeplejeartikler, der udlånes efter behov efter Sundhedsloven, eventuelt reguleret efter Vejledningen om hjemmesygepleje nr. 102 af 11/12/2006.

Viborg Kommune ønsker at udlåne de mest anvendte plejhjælpemidler til borgere med kronisk venøs insufficiens, diabetes, kontinens og stomi med udgangspunkt i følgende forslag til en rammeaftale:

Hjælpemidler

Kommunalbestyrelsen skal sikre, at der i forbindelse med opgavevaretagelsen i den kommunale hjemmesygepleje er adgang til at udlevere almindelig anvendte plejhjælpemidler til borgere med kronisk venøs insufficiens, diabetes, kontinens og stomi.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at plejhjælpemidlerne er af en sådan standard, at behandlingen kan gennemføres med størst mulig patientsikkerhed og at sortimentet er så bredt, at det er muligt at dække konkrete og individuelle behov.

Ansøgningen omfatter følgende hjælpemidler:

- Injektions- og testmaterialer til borgere med behandlingskrævende diabetes
- Bleer og kateter til borgere med kontinens
- Stomimaterialer til borgere, der har fået anlagt en stomi
- Kompressionsstrømper til borgere med kronisk venøs insufficiens

Viborg Kommune vil i forbindelse med frisættelsen sikre:

- At borgerne fortsat får den hjælp, som de har brug for
- At der fortsat sker en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov
- At der ikke vil være borgere, som stilles ringere som følge af frisættelsen

Viborg Kommune forventer at borgerne vil opleve, at frisættelsen vil betyde, at borgerne får udleveret hjælpemidler endnu hurtigere end i dag. Beslutningerne vil blive taget tættere på borgeren, hvor medarbejderen i hjemmet kan afdække behovet og sammen med borgeren vælge produktet. Viborg Kommune vil følge den økonomiske udvikling ift. forbruget af hjælpemidler, samt på baggrund af dialog med borgere og medarbejdere vurdere borgernes tilfredshed og om de anvender det udleverede udstyr.